

gozdne združbe, ki pa so, zaradi prenosa plodov in semen in tudi vegetativnih delov rastlin po vodi, med najbolj izpostavljenimi »onesnaženju« z okrasnimi vrstami. Ljudje žal pogosto organske odpadke s svojih vrtov mečemo neposredno v bližnje potoke in reke. Izjema med novimi nahajališči v Posočju je nahajališče pri Bovcu, kjer se je ameriška vijolica naselila v bližini naselja in se razrasla na neobdelanih ali opuščenih zemljiščih, pa tudi na košeno trato v bližini počitniške hišice. Po naših opažanjih je ta vijolica precej raznolična, kar se kaže npr. tudi v barvi cvetov. Ta ni vedno rdeče-vijolična, kot navaja Rakar (2008: 104), ampak lahko tudi bela (http://calphotos.berkeley.edu/cgi/img_query?query_src=photos_index&enlarge=0000+0000+0607+0980). Značilne pa so kijasto odebeljene dlačice na notranji strani venčnih listov. V sosednjih območjih Italije po nam znanih podatkih (Poldini 2002) subspontanah nahajališč ameriške vijolice za zdaj ne navajajo. Razširjenost vrste *Viola sororia* v Sloveniji prikazujemo na sliki 1.

Literatura

- BAČIČ, T., 2007: *Violaceae* – vijoličevke. In: A. Martinčič (ed.): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana. pp. 415–422.
- POLDINI, L. (s sodelovanjem G. Oriolo & M. Vidali), 2002: Nuovo Atlante corologico delle piante vascolari nel Friuli Venezia Giulia. Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia, Azienda Parchi e Foreste Regionali & Università degli Studi di Trieste, Dipartimento di Biologia, Udine. 529 pp.
- RAKAR, T., 2008: Revizija rodu *Viola* v Sloveniji. Diplomski naloga. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, 153 pp. + priloge.

IGOR DAKSKOBLER & AMADEJ TRNKOCZY

Euphorbia villosa Waldst. & Kit.

Prva znana nahajališča dlakavega mlečka na Idrijskem, nova v Posočju First records of *E. villosa* in the region of Idrija, new for the Soča river basin

- 0049/2** (UTM 33TVL29) Slovenija: dolina Idrijce, krajinski park Zgornja Idrijca, Idrijska Bela, na več krajih na desnem in levem bregu Idrijce med Fežnarjem in Lajštom, na vlažnih, deloma povrhnjih dolomitnih rastiščih, v visokem steblikovju in v obrečnih vrzelastih sestojih rdečega bora, sive vrbe in sive jelše (*Alno incanae-Pinetum sylvestris*, *Alnetum incanae* s. lat.), okoli 380 do 400 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, 15. in 22. 4. 2009, delovni herbarij ZRC SAZU; desni breg Idrijce okoli 200 m nad Lajštom, brežina (nasip) med cesto in reko in tudi v travnati strmini nad cesto, okoli 400 m n. m. Leg. & det. R. Terpin, 6. 5. 2009, delovni herbarij ZRC SAZU in R. Terpin & Pumpark (botanični krožek Idrija), 18. 5. 2009, fotografski posnetki.
- 0050/1** (UTM 33TVL29) Slovenija: dolina Idrijce, Idrija, krajinski park Zgornja Idrijca, prodnati otok v Idrijci pri izlivu Jezernice (Divjega jezera), okoli 340 m n. m., vrzelasto

sivo vrbovje (*Salicetum incano-purpureae*). Leg. & det. I. Dakskobler, 14. 4. 2009, delovni herbarij ZRC SAZU.

Dlakavi mleček je evrosibirska vrsta, značilna za vlažna travišča iz reda *Molinetalia coeruleae* (AESCHIMANN et al. 2004: 998). V Sloveniji sta pojavljanje tega mlečka kritično obdelala FRAJMAN & JOGAN (2007: 29–30, 46 in 67–68). V tem članku (na str. 29) pišeta, da je Scopoli (1772) kot njegovo nahajališče navajal okolico Idrije. Ali to drži? SCOPOLI (1772: 332–340) med vrstami rodu *Tithymalus* (= *Euphorbia* p. p.) zapiše tudi vrsto *Tithymalus pilosus*, ki temelji na Linnejevi vrsti *Euphorbia pilosa* L. (LINNE 1753: 460). Ta je bila opisana iz Sibirije, vendar med polinomnimi citati vključuje tudi elemente vrste, ki jo v Evropi splošno poznamo kot *Euphorbia villosa* Waldst. & Kit. Zato je ime *E. pilosa* pogosto napisano kot sinonim za vrsto *E. villosa* (npr. AESCHIMANN et al., ibid., FISCHER et al. 2008: 459, glej tudi GELTMAN 2007). Temu sta sledila tudi FRAJMAN & JOGAN (2007), ki pa sta spregledala Scopolijevo risbo te vrste v prilogi 21 (FRAJMAN, in litt.), kjer je z imenom *Tithymalus pilosus* narisana kranjski mleček, *Euphorbia carniolica* (glej tudi MAYER 1952: 63, T. WRABER 1990: 64). Njegovo rastišče (habitat) in nahajališče je SCOPOLI (ibid.) označil takole: vlažni travniki v okolici Idrije. Zanimivo je, da napisano rastišče dejansko bolj ustreza vrsti *Euphorbia villosa*, saj vrsta *Euphorbia carniolica* navadno raste v gozdovih in jo uvrščamo med značilnice ilirskih bukovih gozdov (*Aremonio-Fagion*). Kljub temu pomisleku ob zgovorni risbi v prilogi 21 smemo zapisati, da v Scopolijevi Kranjski flori ni neposrednih navedb za uspevanje vrste *Euphorbia villosa* v okolici Idrije in kot kaže arealna karta (FRAJMAN & JOGAN ibid., str. 46) je bil dlakavi mleček v tem floristično sicer dobro raziskanem delu Slovenije doslej najbrž prezrt. Našli smo ga na več krajih na prodnatih, peščenih, plitvih tleh v obrečnih združbah, na prodiščih v vrzelastem sivem vrbovju, v visokem steblikovju in v svetlih obrečnih gozdnih sestojih rdečega bora, smreke, sive vrbe, sive jelše in še nekaterih listavcev med Divjim jezerom in Lajštom in tudi na brežinah Idrije vzvodno od Lajšta. Ekološko so rastišča ob Idriji precej podobna rastiščem drugod v dinarskem svetu Slovenije, npr. v Iškem Vintgarju. Nizvodno zaselka Podroteje ob Idriji dlakavega mlečka doslej nismo opazili, prav tako ne drugod v Posočju.

Literatura

- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER & J.-P. THEURILLAT, 2004: Flora alpina. Bd. 1: *Lycopodiaceae-Apiaceae*. Haupt Verlag, Bern, Stuttgart, Wien. 1159 pp.
- FISCHER M. A., W. ADLER & K. OSWALD, 2008: Exkursionsflora von Österreich, Liechtenstein und Südtirol. Land Oberösterreich, Biologiezentrum der OÖ Landesmuseen, Linz. 1391 pp.
- FRAJMAN, B. & N. JOGAN, 2007: Mlečki (rod *Euphorbia*) Slovenije. Scopolia (Ljubljana) 62: 1–68.
- GELTMAN, D. V., 2007: Typification of *Euphorbia pilosa* L. (*Euphorbiaceae*). Taxon 56 (3): 947–948.
- LINNE, C., 1753: Species Plantarum 1. Holmiae, Impensis Laurentii Salvii. 560 pp.
- MAYER, E., 1952: Seznam praprotnic in cvetnic slovenskega ozemlja. Dela IV. razreda SAZU 5 (Inštitut za biologijo 3), Ljubljana. pp. 1–427.
- SCOPOLI, I. A., 1772: Flora Carniolica. Ed. 2. Tom. 1: 1–448 in Tom. 2: 1–496 + priloge, Vindobonensis. (Ponatis: Akademische Druck- u. Verlagsanstalt, Graz 1972).

WRABER, T., 1990: Sto znamenitih rastlin na Slovenskem. Prešernova družba, Ljubljana. 239 pp.

Zahvala

Doc. dr. Božu Frajmanu se iskreno zahvaljujema za popravke, predvsem pa za nekatera pojasnila in dopolnila v povezavi vrst *Euphorbia villosa* in *E. pilosa*.

IGOR DAKSKOBLEK & RAFKO TERPIN

Gentianella pilosa (Wettst.) Holub = *Gentiana pilosa* Wettst.

Nova nahajališča v Posočju, tudi v submediteranskem fitogeografskem območju

New records in the Soča Valley, also in the Sub-Mediterranean phytogeographical region

- 9646/4** (UTM 33TUM82) Slovenija: Julijske Alpe, Bovško, Log Čezsoški, ob suhi strugi Soče, 340 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, B. Vreš, V. Babij, A. Seliškar & B. Drovenik, 27. 9. 2006, delovni herbarij ZRC SAZU.
- 9647/2** (UTM 33TUM93) Slovenija: Julijske Alpe, dolina Koritnice, vznožje Loške stene, ob cesti od Pustinarja proti Logu pod Mangartom, pred odcepom za Možnico, okoli 550 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, 25. 9. 2005, delovni herbarij ZRC SAZU.
- 9747/4** (UTM 33TUM91) Slovenija: Zgornje Posočje, suhi ravniki na levem bregu Soče nizvodno od Idrskega, 180 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler & G. Podgornik, 7. 11. 2008, delovni herbarij ZRC SAZU, novo nahajališče v že znanem kvadrantu.
- 9748/1** (UTM 33TVM02) Slovenija: Julijske Alpe, dolina Tolminke, pl. Osojnica, pašnik, 690 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, 28. 10. 2006, delovni herbarij ZRC SAZU.
- 9847/4** (UTM 33TUM90) Slovenija: srednja Soška dolina, suh travnik na levem bregu Soče pod Bodrežem, nasproti Ajbe, 100 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, 24. 10. 2009, delovni herbarij ZRC SAZU.
- 9848/1** (UTM 33TVM01) Slovenija: Julijske Alpe, Tolminsko, med Žabčami in Poljubinjem, Krnica, suh, nekoliko ruderaliziran travnik pod nekdanjimi vojaškimi objekti vzhodno od Krnice, okoli 250 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, 1. 11. 2009, delovni herbarij ZRC SAZU.
- 9947/1** (UTM 33TUM80) Slovenija: Goriška Brda, Vrhovlje pri Kožbani, suhi travniki na flišu pod cesto proti Seniku, pri odcepu za Vrhovlje, 380 m n. m.; travnik ob cesti Senik–Golo Brdo, pod Senikom, na ovinku, 270 m n. m. Leg. & det. I. Dakskobler, 20. 10. 2009, delovni herbarij ZRC SAZU.

Blakavi sviščevcevec je vzhodnoalpska vrsta (AESCHIMANN & al. 2004: 28), ki v Sloveniji, kot navaja T. WRABER (2007: 511), uspeva na suhih travnikih v montanskem pasu v Julijskih Alpah (Zgornja Savska dolina in Posočje), v dinarskem fitogeografskem območju (Kobilica